

Første næstformand (Arnh Jensen): Ordføreren for forslagsstillerne har ordet for en kort bemærkning.

Ordføreren for forslagsstillerne (Aksel Møller): Den højtærede handelsminister gjorde nogle bemærkninger om rentefodstigning og ville i denne stigning i rentefoden se et udtryk for, at samfundets likviditet var i tilbagegang. Jeg for mit vedkommende har ved en lang række tal, de absolutte tal, de forskellige kilder, hvorfra pengene strømmer ud i samfundet, og med en henvisning til bankernes nuværende likviditetssituation påvist, at denne rentefodstigning i hvert fald ikke kan have forbindelse med det problem, som diskuteres her, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt de 350 mill. kr. bør frigives. Ministeren gjorde nogle bemærkninger om hensigten med den konservative pengepolitik. Det, ministeren skal lægge mærke til i dag, er, at det, vi kommer og foreslår regeringen, er, at man på dette område bevarer status quo. Men, siger så ministeren, hvis man gennem en sådan politik, altså en politik, der bevarer status quo på dette område, medvirker til, at renten stiger, så vil f. eks. byggeriet gå i stå. Hvorfor? Jo, fordi ingen har råd til at finansiere et byggeri under stigende rente. Men har de mod til det, eller har de mulighed for at få det udlejet, hvis andre omkostninger vedrørende byggeriet stiger, hvis arbejdslønningerne stiger? Hvilken virkning vil det få på byggeriet? Naturligvis en langt større og betydeligere virkning end kreditforeningsobligationernes kurser, især når vi ikke opererer med en højere rentesats end ved en status quo-politik.

Den højtærede handelsminister gjorde endelig nogle bemærkninger om den private opsparings størrelse. Jeg er enig med ham i, at denne opsparing er ikke nok. Men al vor politik går også ud på at tilskynde regeringen til at føre en politik, der får befolkningen til at spare mere. Hvis regeringen vil følge den politik, er det muligt, at den private opsparing, som vi skal kunne leve på og af den dag, Marshallhjælpen ophører, kan begynde.

Det dramatiske oplæg i min tale, siger ministeren, var unødvendigt, for spørgsmålet afgøres ikke i eftermiddag. Jo, det

afgøres hver eneste dag under den højtærede regerings ledelse, og vel at mærke nu også under den højtærede regerings ansvar.

Himmelstrup: Den højtærede handelsminister har to gange fremhævet, at den eneste målestok for likviditeten i et samfund i virkeligheden var rentens højde, og har — iøvrigt forgæves — spurgt det ærede medlem hr. Aksel Møller, om han kunne angive nogen anden målestok. Til forklaring af dette forhold og til belysning af den opfattelse, som altså er den højtærede ministers, har ministeren fremhævet, at den effektive rente af visse kreditforeningsobligationer er steget, jeg tror, det var fra 4,32 til 4,57, og at dette altså i virkeligheden skulle være bevis på en stram likviditet. Jeg må sige, at jeg tror ikke, denne betragtning er holdbar til bedømmelse af den situation, vi befinder os i i dette øjeblik. Jeg har selv i mit tidligere indlæg fremhævet overfor den højtærede handelsminister, at den faktiske kendsgerning er den, at bankernes kassebeholdning her i landet i dag er fire-fem gange så stor, som den var for 10 år siden, og det til trods for at balancen kun er fordoblet; man kan også tage hensyn til selve kassens størrelse, der dog også giver et vist mål for likviditeten. Jeg tror heller ikke, man i den givne situation kan sætte renten af obligationer i så nær forbindelse med og knytte den så direkte til likviditetens større eller mindre stramhed, som den højtærede minister gjorde. Forholdet er jo dette, at pengeinstitutterne gennem besættelsestiden allesammen blev stopfodret med obligationer. Nu er vi kommet ind i en situation, hvor de nødvendigvis har måttet realisere en hel del af dem for overhovedet at få kasse, og dette har bevirket, at udbudet har været så stort, at det har trykket kursen. Når f. eks. sparekasserne i løbet af ganske få år forøger deres obligationsbeholdning fra en femtedel af deres balance til mellem to femtedele og halvdelen, og de så pludselig nogen tid efter nødvendigvis må aflaste noget af det, bevirker det et så stort udbud af obligationer, at kursen trykkes, uden at man kan sætte en likviditetsstramning i direkte forbindelse hermed. Det tror jeg den højtærede minister skulle indrømme,